

det forekommer mig, at det er det rigtigste Sted til at drage det frem. — Siden jeg forlader Kultusministeriet, maa jeg dog maasse gjøre kun en lille Bemærkning, der ogsaa noget er knyttet til Universitetet. Det maa vistnok med Taknemlighed erkjendes, at Kultusministeriet har bestræbt sig for og Nøgdsagen ved sin Bevilling ud af Kommunitetets Midler gjort det muligt at yde Understøttelser i stigende Antal til dem, som ere trængende, og som søge at tilegne sig Kundskaber og gaa den studerende Vej, uden at besidde de fornødne Midler dertil. Det er ikke ubetydeligt, hvad der i den Henseende er gjort. Jeg tror, man nu bør lufte Dinene op for, at der ogsaa er en Fare ved denne Vej, som vi maa vogte os for. Faren kan nemlig bestaa deri, at man ved altfor let Udgang til Understøttelse lokker Folk ind paa den studerende Vej, uden at de besidde de aandelige Betingelser, som virkelig kræves for at vandre den med Nytte. Opgaven med disse Understøttelser er jo ikke at producere Middelmaadigheder, men at hjælpe de virkelige Dygtigheder, som ikke ere istand til selv at skaffe de fornødne Midler tilveie. Hvis Virkningen nu bliver, at man lokker Folk ind paa den studerende Bane, uden at de besidde de aandelige Betingelser for at kunne bringe det til, jeg vil ikke sige noget særdeles Udmærket, men dog noget over det Middelmaadige, saa maa man hellere lade det være, og det er ikke umuligt, at denne Fare begynder praktisk at vise sig. De forskjellige Rækker af Understøttelser, som nu findes paa Kultusministeriets Budget, have ogsaa ganske vist en anden Væmpe, nemlig at optage en ganske usforholdsmæssig Del af den ærede Ministers Tid og Arbeidskraft. Det er snart et helt lille Naadessekretariat, der er indrettet under Kultusministeriet, og det maa være et yderst byrdefuldt og besværligt Sverv for Ministeren — og han kan vel ikke let overdrage dette Sverv til nogen Anden — at skulle ordne og afgjøre disse Sager, at skulle høre de mangfoldige trættende og ensformige Andragender, som rettes til ham, naturligtvis af et langt større Antal Ansøgere, end han virkelig kan tilfredsstille. Det forekommer mig derfor ønskeligt paa den ene Side nu at standse lidt med disse Understøttelser og paa den anden Side at henstille til den ærede Minister, om han dog ikke maatte kunne delegerer noget af denne Myndighed bort fra sig. Der er saa mange store og vigtige Sager, hvortil han behøver sin Arbeidskraft og Interesse, Sager, som vi Alle sammen kjende, at det er Skade, at de skulle optages af saadanne Spørgsmaal, som om han skal give 30 eller 40 Kr. til Bøger for en Student eller give denne eller hin unge Dame, som gjerne vilde tage Examen artium, 200 Kr. til Hjælp. — Efter denne lille Supplering af mine Bemærkninger til Kultusministeriets Budget vender jeg tilbage til det Thema, som jeg sagde, jeg gjerne vilde berøre,

nemlig Post- og Telegrafvæsenet. Vi møde i Finantslovsforlaget et Understud af Post- og Telegrafvæsenet, og det kan ikke overraske os, thi det er kun en Gjentagelse af, hvad vi i nogen Tid have kjendt. Understudet er ikke stort, men jeg tror, at Postvæsenet burde kunne bære sig selv, og at det i alt Fald var henfigtsmæssigere, om det gav et lille Overstud, end at det skal give et Understud, selv om dette er ringe. Jeg kan heller ikke tro Andet, end at det ikke kan være længe, før vi kunne naae tilbage til, hvad der hidtil var det Regelværk, nemlig at faae et lille Overstud af Postvæsenet, som jo ikke skal være en Indtagtskilde, men kun være selvbærende. At Regjeringen deler denne Anskuelse, ligger ikke blot i Udtalelser, der ere faldne, men ogsaa i den Omstændighed, at Postvæsenet fremdeles figurerer paa Indtagtsiden, hvoraf tydelig fremgaar, at man venter, at det om en ikke altfor lang Tid skal afgive en Indtægt. Der er under Postvæsenet et Par Punkter af ikke ringe Vigtighed, som jeg gjerne vilde nævne for at foranledige den ærede Minister, under hvem disse Sager sortere, til at give os nogle Udtalelser. At den Kontrakt, som har bestaaet med Preussen siden 1865 eller 1864 vedrørende Farten over Korsør-Kiel, var sin Opfigelse eller i alt Fald en Forandring nær, have vi allerede bragt i Erfaring ved tidligere Finantsloves Behandling. Nu erfare vi, at Forandringen ikke længer føver i Luften, men har faaet sin Afslutning, at Overenskomsten er opagt, og at det maa forudsættes, at det hidtil bestaaende Fællesskab med Hensyn til Postdampskibsforbindelsen Korsør-Kiel ikke vil blive opretholdt efter den 31te Marts 1880. Finantslovsforlaget er derfor gaaet ud fra, at det danske Postvæsen for egen Regning overtager Dampskibsforbindelsen mellem Korsør og Kiel, og der er altsaa ikke deri opført noget Bidrag fra tydsk Side til denne Dampskibsforbindelse; men paa den anden Side er ogsaa hele Indtægten af Person- og Godsfragt paa den nævnte Route opført der. Da for nogen Tid siden den Efterretning kom ud, at Overenskomsten var opagt, og at det ikke var lykkes det danske og det tydske Postvæsen at enes om nogen ny Kontrakt, fremkom der tillige i tydske Blade en Opfordring fra det tydske Postvæsen til private Dampskibsredere om at melde sig til Overtagelse af denne Dampskibsart for tydsk Regning. Det er mig ikke bekendt, hvorvidt denne Opfordring har ledet til noget Resultat; men det er ganske klart, at i det Dieblit, Fællesskabet ophever, maa vi være belavede paa, at preussiske eller tydske Skibe, i alt Fald Skibe under preussisk Bestyrelse og Ledelse, optage en Fart, der kan blive enten supplerende til eller konkurrerende med vor. Jeg maa tilstaa, at jeg meget vilde beklage, om Sølgen skulde blive, at vor Postdampskibsforbindelse over Korsør-Kiel skulde blive ødelagt. Ønske Udfigter Lanthen om at indføre en ny For-